

## Sammanfattning av olycksundersökning Utsläpp av farligt ämne Utsläpp av diesel

### Sammanfattning av händelsen

I samband med en lossning av dieselolja skedde ett läckage på 350 liter ned på marken. Läckaget rann ner i marken och kom inte ned i några dagvattenbrunnar. Chauffören lade inte ut något saneringsmedel innan räddningstjänsten anlände.

### Innehåll i undersökning (undersökningens djup)

Utredningen beskriver vad som inträffat på platsen och går inte in så djupt på de bakomliggande orsakerna till händelserna. Händelseförloppet, brister och ansvar åskådliggörs med en barriäranalys.

### Direkta och bakomliggande orsaker till olyckan och olyckans förlopp

Den direkta orsaken till utsläppet är att en ventil på tankbilen felaktigt påverkas på grund av att chauffören av misstag har råkat komma åt en ventil på tankbilen när han skulle ta fram ett verktyg i bakre delen av tankbilen och den bakomliggande orsaken till detta är att utrustningen var placerad på ett dåligt sätt. Förloppet förvärrades på grund av brist på uppsikt av fordonet.

### Insatsutvärdering

Insatsen har inte utvärderats, utan den beskrivs mycket kortfattat.

### Åtgärder som föreslås

Det föreslås att den aktuella platsen för lossning av dieselolja byggs om så att ett framtida läckage kan hanteras bättre och att företaget förändrar utformningen av den aktuella ventilen, samt att de förbättrar förmågan att hantera utsläpp genom förbättrad utrustning för sanering.

Sammanfattningsvis:

- spärr på ventiler så att de inte går att öppna av misstag
- större uppsamlingskärl för läckage
- mer saneringsmedel för uppsamling av läckage

### Slutsatser som bör föras vidare till berörda säkerhetsaktörer

Det förekommer en hel del större och mindre utsläpp i samband med lossning av diesel och eldningsolja. Rutiner i samband med lossning av diesel och eldningsolja bör därför ses över. SPI (Sveriges Petroleuminstitut) som branschorgan borde ha ett intresse av detta. Utbildning av förare är inte minst viktigt. Utformningen av lossningsplatser för dieselolja bör utformas så att det inte kan komma ned i dagvattenbrunnar, företag som hanterar transporter av dieselolja bör förbättra sin förmåga att hantera utsläpp på mark, en översyn av tankbilarna bör genomföras för att förändra utformningen så att denna typ av fel förhindras (ventilen) och att rutinerna för chauffören att upptäcka när uppsamlingskaret fylls måste införas.



# Utökad olycksundersökning

## Utsläpp av farligt ämne

Namn Markus Blåder, brandinspektör		Version 1	Övrigt
Utfärdad av Räddningstjänsten Höör	Datum 20080307	Organisation Höörs kommun	Godkänd av

### Syfte

Händelseutredning ligger till grund för utredningen.

Utredningen bygger på insamlad information från de olika enheter som på något sätt var inblandade i insatsen. Till hjälp av denna dokumentation är insatsrapporten som räddningsledaren eller brandbefälet på plats har utfört.

Syftet är att hitta åtgärder som kan göras för att förebygga olyckan som skedde, samt hitta åtgärder som kan förbättra räddningstjänstens insatser för liknande olyckor.

Detta skall göras för att uppfylla lagen skydd mot olyckor ” 10 § När en räddningsinsats är avslutad skall kommunen se till att olyckan undersöks för att i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts.”

*Utredningen följer enligt normen en icke skuldbeläggande filosofi.*

### Sammanfattning

Deisel rinner ut på en skolgård 20071130. Det är en fredagskväll och inga barn finns på skolgården. En chaufför ska fylla på skolans deisel förråd. Under påfyllningen upptäcker chauffören att deisel läcker ut på gårdsplanen. Han lyckas stänga av ventilen och deiselflödet stoppas, men cirka 350 liter hinner rinna ut.

---

Postadress	Besöksadress	Telefon vxl.	Telefax	E-mail	Internet
Box 53	Rundgatan 9	0413-28 000	0413-28 219	<a href="mailto:raddningstjansten@hoor.se">raddningstjansten@hoor.se</a>	<a href="http://www.hoor.se">www.hoor.se</a>
243 21 Höör					

---



# Undersökningsprotokoll

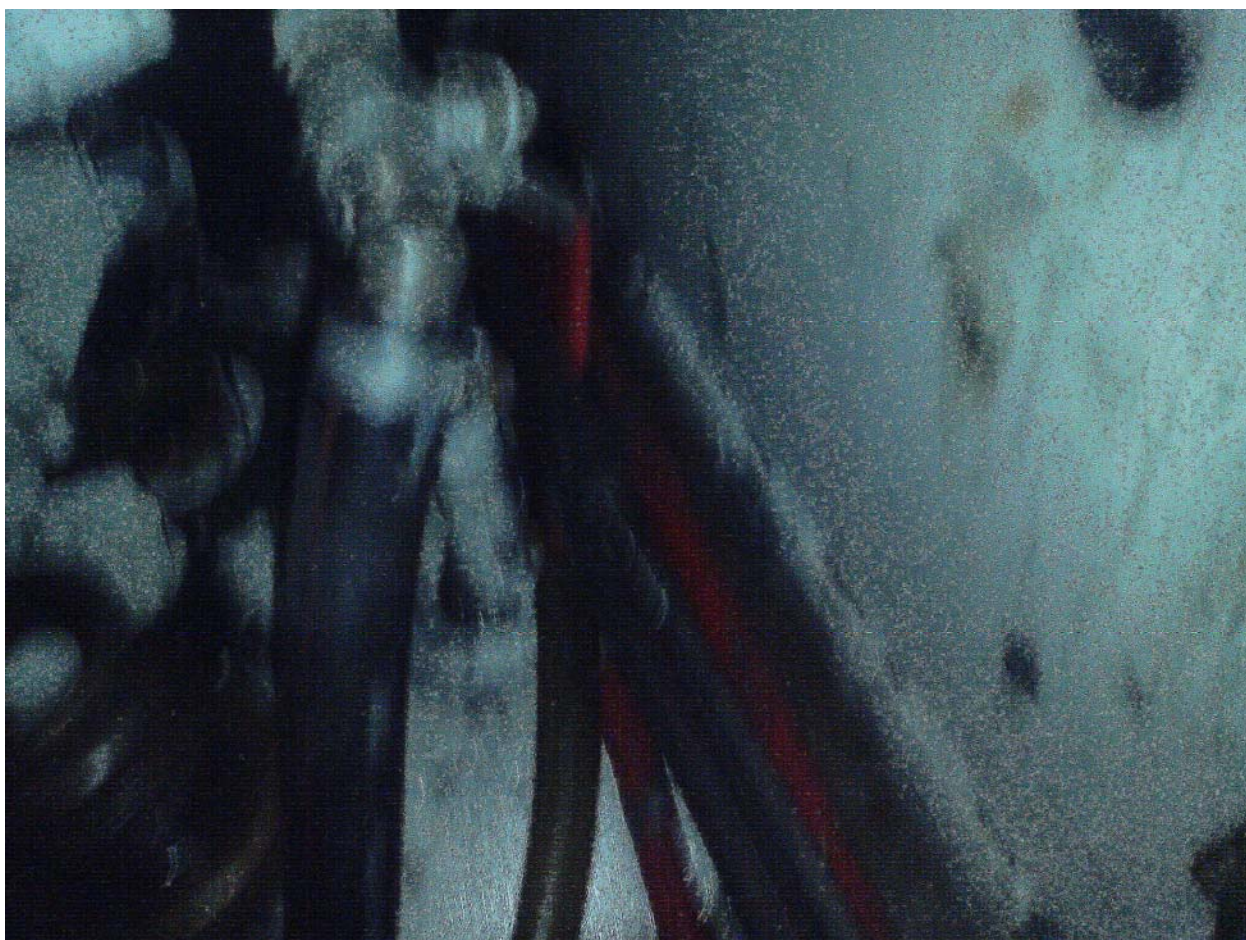
Dokument	Datum	Version
Utökad olycksundersökning	20080307	1

## 1. Bakgrundsbeskrivning

Det är en fredagskväll och inga barn finns på skolgården. En tankbilschaufför ska fylla på skolans deiselförråd. Under påfyllningen upptäcker chauffören att deisel läcker ut på gårdsplanen. Han lyckas stänga av ventilen och deiselflödet stoppas. Ca 350liter deieseln rinner ut men når ingen dagvattenbrunn eller liknande känsliga brunnar.

## 2. Orsaksutredning

Chauffören har råkat slå till en ventil (till provflaskor för fartyg) när han skulle ta upp ett verktyg i bakre delen av tankbilen.



## 3. Olycksutredning

Chauffören till tankbilen stannar till på skolgården för att fylla på skolans deiselförråd. Han koppla upp sig och på börjar påfyllningen. Mellan att han går ut från förarsätet till påbörjandet av påfyllningen, tar han ett verktyg från bakre delen av tankbilen. Av misstag slå han till en ventil som är till för provtagningsflaskor för fartyg. Chauffören märker inte sitt misstag för än deisel

Postadress	Besöksadress	Telefon vxl.	Telefax	E-mail	Internet
Box 53	Rundgatan 9	0413-28 000	0413-28 219	<a href="mailto:raddningstjansten@hoor.se">raddningstjansten@hoor.se</a>	<a href="http://www.hoor.se">www.hoor.se</a>
243 21 Höör					





## Undersökningsprotokoll

<b>Dokument</b> Utökad olycksundersökning	<b>Datum</b> 20080307	<b>Version</b> 1
--	--------------------------	---------------------

börja rinna över karet som är till för läckage. Han lyckas stanna deiselflödet, men ca 350 liter dieseln har runnit ut. Men ingen av dieseln tas sig till någon känslig brunn (dagvattenbrunnar och liknande). Räddningstjänsten kommer till platsen och täta den enda dagvattenbrunnen som finns i dieseln väg. Samt lägger räddningstjänsten saneringsmaterial för att suga upp läckaget.





# Undersökningsprotokoll

<b>Dokument</b> Utökad olycksundersökning	<b>Datum</b> 20080307	<b>Version</b> 1
--	--------------------------	---------------------

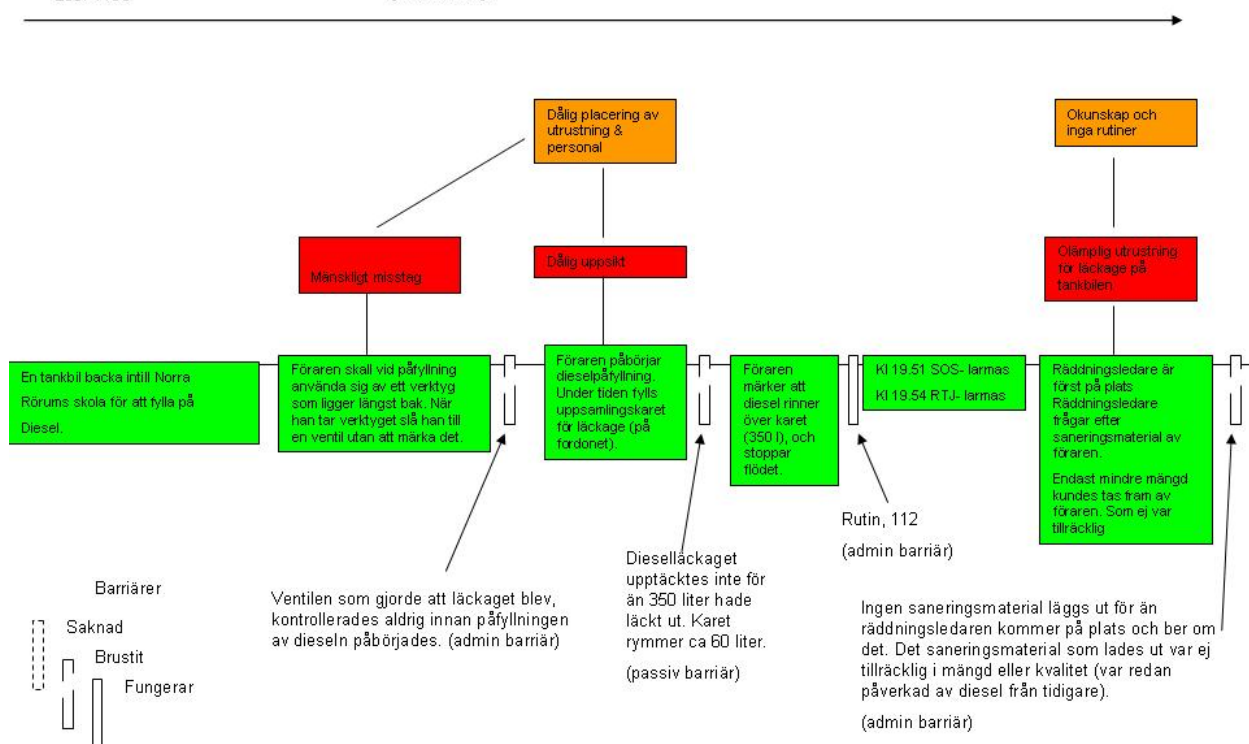
## 3.1 Händelseutredning

Händelseutredning

MTO- perspektiv

Läckage vid Norra Rörums skola  
20071130

Hemmablind av sitt arbete, gör det enklare att  
göra misstag.

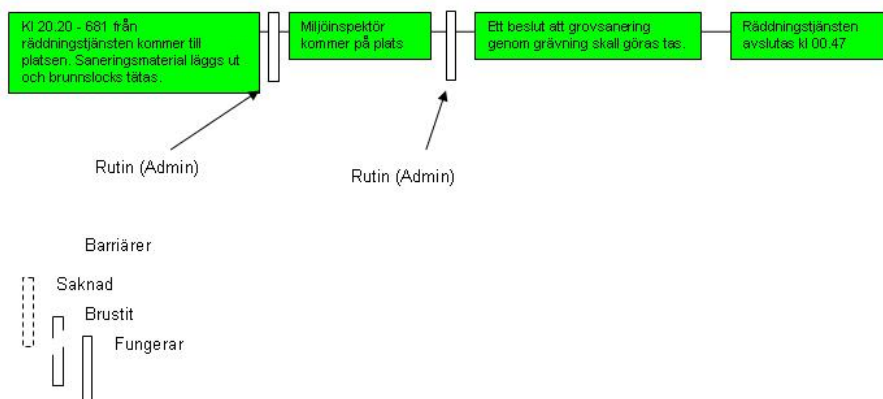




# Undersökningsprotokoll

<b>Dokument</b> Utökad olycksundersökning	<b>Datum</b> 20080307	<b>Version</b> 1
--	--------------------------	---------------------

Händelseutredning  
Läckage vid Norra Rörums skola  
20071130



## 4. Insatsutvärdering

När räddningstjänsten kom på plats lades saneringsmaterial ut på marken som första insats. Sedan tätades närliggande brunnlock för att minska risken att dieseln skulle runna ner i dagvattenssystemet.

## 5. Kvalitetskontroll

Räddningstjänstens befäl som har varit på plats har tillgång till undersökningen och har fått information att de bör läsa igenom undersökning och komma med kritik.

Räddningstjänsten befäl har tillgång till undersökningen genom dataprogramet Daedalos.

## 6. Återförning / uppföljning

Räddningstjänsten kommer följa upp hur området på skolan skall kunna förbättras för kunna hantera en eventuell läcka vid på fyllning av dieseln.

<b>Postadress</b> Box 53 243 21 Höör	<b>Besöksadress</b> Rundgatan 9	<b>Telefon vxl.</b> 0413-28 000	<b>Telefax</b> 0413-28 219	<b>E-mail</b> <a href="mailto:raddningstjansten@hoor.se">raddningstjansten@hoor.se</a>	<b>Internet</b> <a href="http://www.hoor.se">www.hoor.se</a>
--	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------	---	---



# Undersökningsprotokoll

<b>Dokument</b> Utökad olycksundersökning	<b>Datum</b> 20080307	<b>Version</b> 1
--	--------------------------	---------------------

Räddningstjänsten har fört samtal ägaren och chauffören till fordonet och lagt fram åtgärdsförslag (spärr på ventil, bättre saneringsmaterial mm).

## 6.1 Slutsatser

Uppsamlingskaret på ca 60liter som skall ta upp försa spillet räckte inte. 350 liter diesel rann ut innan föraren uppäckte vad som hände. På fordonet fanns inte tillräckligt med saneringsmaterial för att klara av mängden diesel som har läckt ut. Den mängd saneringsmaterial skulle vara bristfällig även vid ett mindre läckage. Mer saneringsmaterial bör finnas på tankbilar som transportar liknande ämne som diesel. Med lämpliga rutiner kommer föraren kunna göra en insats innan räddningstjänsten kommer på plats med större mängd saneringsmaterial.

En bättre planering av hur verktyg skall placeras samt en spärr för ventilen som hindrar föraren att av misstag råkar öppna den. Samt rutiner för hur föraren skall upptäcka på ett enkelt vis att uppsamlingskaret börja ta upp vätska innan den bli fylld.

Markberedningen runt påfyllnadsplatsen är sluttande ner till fletal brunnar. En form av invallning eller uppsamlingskar vid påfyllnadsplatsen bör ses över för att förhindra att diesel kommer ned i dagvattenbrunnar och liknande.